

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۴ / ۴	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

الف) قافیه		
۱	با توجه به بیت، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. به مژگان سیه کردی هزاران رخنه در دینم الف) واژه‌های قافیه را بنویسید. ب) حروف اصلی قافیه کدام است؟ پ) حروف الحاقی را مشخص کنید. ت) قافیه طبق کدام قاعده است؟	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	انواع قافیه را در بیت‌های زیر بنویسید. الف) قفلی بود میل و هوا، بنهاده بر دل‌های ما ب) ای نور ما، ای سور ما، ای دولت منصور ما پ) دل در سر زلف یار بستم کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) می‌توان واژه‌ی « فضا » را با « ما » هم‌قافیه کرد. ب) قافیه کردن دو واژه‌ی « میخانه و جانانه » طبق قاعده‌ی « یک » است.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۳	چرا قافیه‌ی بیت زیر نادرست است؟ دیدار تو حلّ مشکلات است صبر از تو خلاف ممکنات است	۰/۵

ب) عروض		
۵	کدام یک از ارکان زیر فقط در پایان مصراع قرار می‌گیرد؟ الف) - - - - - ب) - پ) - - - - - ت) - - - - -	۰/۲۵
۶	لیلی و مجنون نظامی در چه وزنی سروده شده است؟ الف) فاعلاتن مفاعیلن فعّلتن ب) فاعلاتن فعّلتن فعلن پ) مفعول مفاعیلن فعولن ت) مفاعیلن مفاعیلن فعولن	۰/۲۵
۷	در کدام قسمت مصراع، شاعر می‌تواند به جای رکن « فاعلاتن » رکن « فاعلاتن » بیاورد؟	۰/۲۵
۸	بوستان سعدی با کدام یک از آثار زیر هم‌وزن است؟ الف) ویس و رامین ب) منطق الطّیر پ) شاهنامه ت) مثنوی معنوی	۰/۲۵

« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۴ / ۴		پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۹	قالب شعری که در پایان هر مصراع آن، مصراعی کوتاه می‌آید، نامیده می‌شود.	۰/۲۵
۱۰	با توجه به تقطیع ترکیب زیر: دل پاک (U - - U)	۰/۲۵
	الف) در کدام هجا اختیار شاعری به کار رفته است؟	۰/۲۵
	ب) نوع اختیار شاعری به کار رفته، زبانی است یا وزنی؟	۰/۲۵
۱۱	نام بحر حاصل از تکرار فاعلاتن و مفاعیلن، به ترتیب و است.	۰/۲۵
	الف) رمل - هزج ب) هزج - رمل پ) رجز - متقارب ت) متقارب - رجز	۰/۲۵
۱۲	دلیل نامناسب بودن وزن شعر زیر را بنویسید. دل درهم و خاطر به غم و سینه به تاب است شهری به خروش است و جهانی به عذاب است	۰/۵
۱۳	ارکان معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) (- - U ب) (U U - پ) (- - -	۰/۲۵
۱۴	واژه‌ی مشخص شده در بیت زیر را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه تقطیع و علامت گذاری کنید. بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم	۱
۱۵	یک اختیار زبانی و یک اختیار وزنی در بیت زیر مشخص کنید. بس بگردید و بگردد روزگار دل به دنیا در نبندد هوشیار	۱
۱۶	کدام بیت وزن دوری دارد؟ دودلیل ذکر کنید. الف) دل می‌رود ز دستم، صاحب‌دلان خدا را ب) مرحبا ای پیک مشتاقان، بده پیغام دوست با توجه به بیت، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.	۱/۲۵
۱۷	من مرغی پرسته‌ام، زان در قفس بنشسته‌ام گر زانکه بشکستی قفس، بنمودمی پرواز را الف) بیت را تقطیع کنید.	۱/۵
	ب) کدام رکن تکرار شده است؟	۰/۲۵
	پ) نام کامل بحر حاصل از تکرار ارکان را بنویسید.	۰/۲۵

«ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی سوم»

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۴ / ۴		پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

ردیف	سوالات	نمره						
	پ) نقد ادبی							
۱۸	ارسطو معتقد است که هدف شعر، خاصه تراژدی، باید باشد.	۰/۲۵						
۱۹	کدام یک از آثار زیر را قرآن عجم گفته‌اند؟	۰/۲۵						
۲۰	الف) منطق الطّیر ب) دیوان حافظ پ) مثنوی معنوی ت) دیوان کبیر	۰/۲۵						
۲۱	کدام قالب شعری بیشتر مورد توجه صائب بوده است؟	۰/۲۵						
۲۲	کدام یک از انواع نقد، وسیله‌ی تحقیق در تاریخ ادبیات محسوب می‌شود؟	۰/۲۵						
۲۳	مسئله‌ی مترادفات در حوزه‌ی نقد جای می‌گیرد.	۰/۲۵						
۲۴	نقد در اصطلاح ادب به چه معناست؟	۰/۵						
۲۵	چرا شعر حافظ را رندانه می‌خوانند؟	۰/۵						
۲۶	اهمیت کتاب تاریخ بیهقی در چه چیزهایی است؟	۰/۵						
۲۷	قابوس‌نامه از بهترین نمونه‌های نثر و شامل باب است.	۰/۵						
۲۸	قدیم‌ترین کسانی را که نخستین بار از خیام به عنوان شاعر یاد کردند، نام ببرید.	۰/۵						
۲۹	عقیده‌ی شاعر پارتاسین در مورد شعر چیست؟	۰/۵						
۳۰	هر یک از جمله‌های ذکر شده در ستون «الف» مربوط به کدام شخصیت در ستون «ب» است؟ (توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۵						
	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- هدف یک اثر ادبی این است که به آدمی عشق به تقوی و وحشت از نابکاری را القا کند.</td> <td>دیدرو</td> </tr> <tr> <td>۲- هنر جهان پسند همواره ملاک ثابت و معتبری با خویشتن دارد و آن ملاک، معرفت دینی و روحانی است.</td> <td>تی. اس. الیوت تولستوی</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	۱- هدف یک اثر ادبی این است که به آدمی عشق به تقوی و وحشت از نابکاری را القا کند.	دیدرو	۲- هنر جهان پسند همواره ملاک ثابت و معتبری با خویشتن دارد و آن ملاک، معرفت دینی و روحانی است.	تی. اس. الیوت تولستوی	
«الف»	«ب»							
۱- هدف یک اثر ادبی این است که به آدمی عشق به تقوی و وحشت از نابکاری را القا کند.	دیدرو							
۲- هنر جهان پسند همواره ملاک ثابت و معتبری با خویشتن دارد و آن ملاک، معرفت دینی و روحانی است.	تی. اس. الیوت تولستوی							
۳۰	هر یک از تعاریف زیر مربوط به کدام نقد است؟	۰/۷۵						
	الف) بحث در چگونگی کاربرد فنون بلاغی در شعر و نثر							
	ب) بررسی و ارزیابی کاربرد زبان و اصول و قواعد آن در یک اثر ادبی							
	پ) توجه به جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده							
۳۱	گلستان شامل چند باب است؟ دو مورد از باب‌های آن را نام ببرید.	۰/۷۵						
۳۲	کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام نادرست است؟	۰/۷۵						
	الف) مهم‌ترین اثر نظامی خسرو و شیرین است.							
	ب) نظامی شاعری است که شیوه‌ی خراسانی را در قالب مثنوی و داستان در ادب فارسی وارد می‌کند.							
	پ) اسکندرنامه داستان شادخواری‌ها و کام‌روایی‌های اسکندر است.							
۳۳	هدف فردوسی از تدوین شاهنامه چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است.)	۱						

جمع نمرات	۲۰
-----------	----